Het blad van/voor muziekliefhebbers

8 juni 2012 | nr. 288

mania klassiek

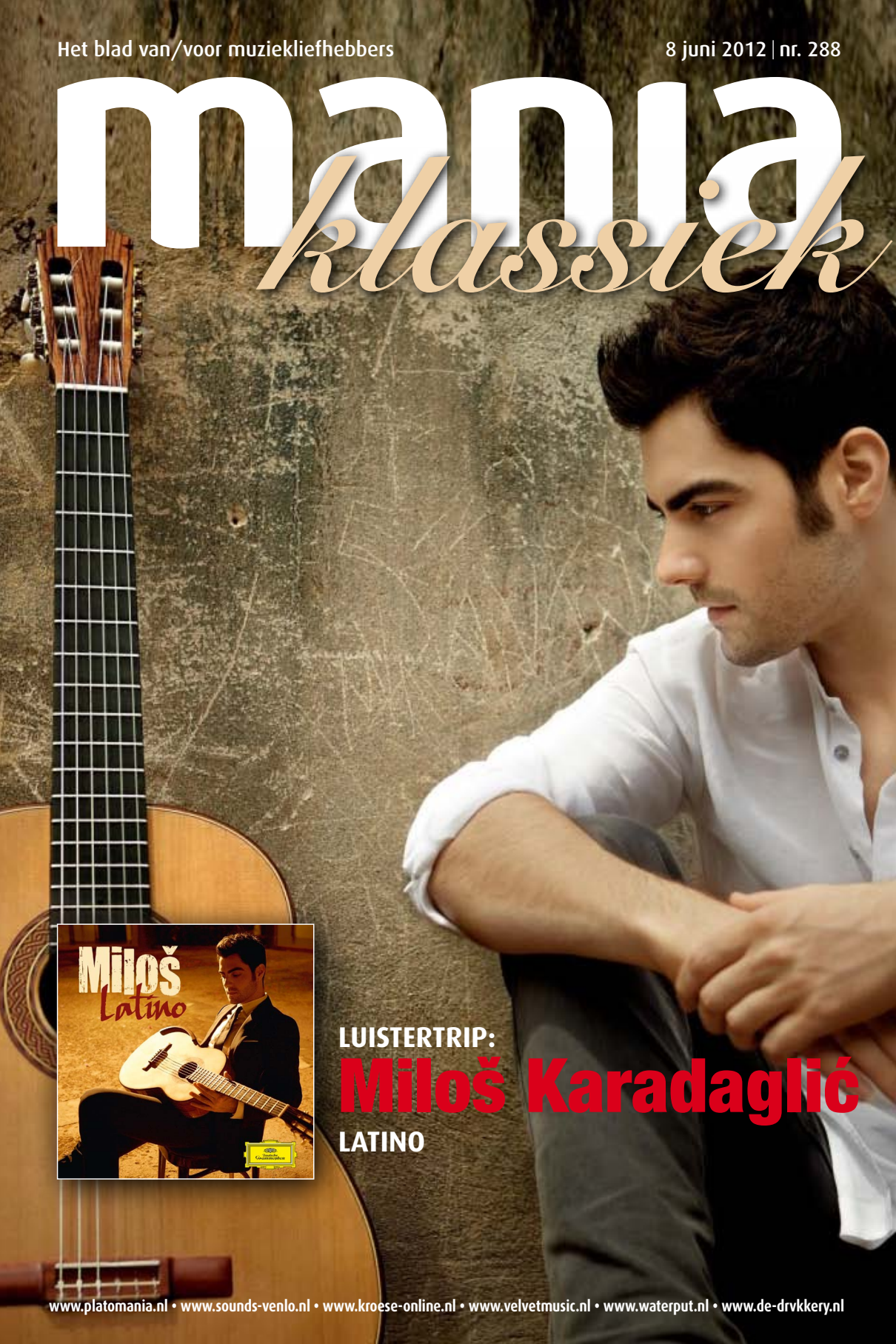

LUISTERTRIP:

Miloš Karadaglić

LATINO

www.platomania.nl • www.sounds-venlo.nl • www.kroese-online.nl • www.velvetmusic.nl • www.waterput.nl • www.de-drvkkery.nl

Opera in het park

Foto: Marjolijn Vis

Een goede traditie wordt op maandag 25 juni herhaald: opera in het park. De picknickmanden kunnen worden gevuld, want de voorstelling van Parsifal zal die avond rechtstreeks worden uitgezonden op een groot scherm in het Amsterdamse Oosterpark. Toegang is gratis.

Opera in het park wordt mede mogelijk gemaakt door het Holland Festival.

Oosterpark Amsterdam
25 juni 2012, 20:00 uur
Toegang gratis
www.dno.nl

De Nederlandse Opera
HF
ntr:

Instrumentaal

CASTELLO & CO – VENETIAN SONATAS FOR WINDS AND STRINGS

Caecillia-Concert

Challenge Classics – CC72547 [2961685]

Rond 1600 veranderde de prima practica stijl (renaissance) in de secondo practica stijl (barok). De polyfonie wordt ingeruild voor de dramatiek. Het Caecilia-Concert (een groep van professionele oude-muziekspecialisten) heeft een programma samengesteld rondom Dario Castello en zijn collega's, die voor de Sint Marcokerk in Venetië musiceren. Het resultaat zijn boeiende sonates voor blaasinstrumenten zoals de dulciaan (voorloper van de fagot) en trombone met strijkers en klavecimbel. Muziekwerken, die de componisten puur voor hun plezier componeerden en de musici met veel enthousiasme uitvoeren. De kers op de slagroomtaart is de cornetto die een hemels tintje aan het geheel geeft. (WZ)

DE KONING, DE KAT EN DE VIOOL

Edwin Rutten (verteller), Yehudi Menuhin (viool)

EMI Classics – 704 2722 [2959400]

Op zijn onnavolgbare wijze vertelt Edwin Rutten het sprookje De Koning, de Kat en de Viool dat Yehudi Menuhin schreef en van muziek voorzag. De Koning komt in geldnood, het advies van zijn rekenaars is om de muzikanten te ontslaan, zodat de rekeningen betaald kunnen worden. Een hoogst actueel verhaal, dat laat zien wat er gebeurt als er geen muziek is. Het album bevat extra muziek en nuttige aanwijzingen voor jonge muzikanten. Met zijn eerste album De Notenkraker dingt Edwin Rutten mee voor de publieksprijs Edison Klassiek 2012. Leuke cd voor de jonge luisteraars. (WZ)

Kunt u een (klassieke) titel niet vinden probeer dan op www.platomania.eu/klassiek de UITGEBREID ZOEKEN functie links boven in de hoek. Daar kan ook gezocht worden op componist, dirigent of orkest. Bestellen en afhalen in één van onze winkels is ook mogelijk.

LUISTER TRIP

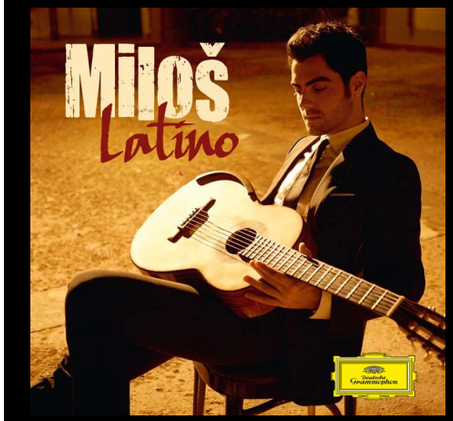

LATINO

Miloš KaradagliĐ (gitaar)
Studioorchester der Europäischen FilmPhilharmonie, Christoph Israel

Deutsche Grammophon – 479 0063 [2954507]

Miloš KaradagliĐ (1983) – een Montegrijns muziektalent – kreeg een oude gitaar om zijn talent te ontwikkelen. Een opname van gitarist Andrés Segovia deed Miloš besluiten om zijn leven aan de klassieke gitaar te wijden. Een lange en moeilijke weg naar het concertpodium volgde. Zijn eerste album Mediterraneo is gelijk een doorslaand succes en voerde Miloš naar het sterrendom. In Nederland is dit album genomineerd voor de Edison Publieksprijs 2012. Na het Zuid-Europese programma van Mediterraneo, heeft Miloš voor Latino een Latijns-Amerikaans programma samengesteld met werken van Villa Lobos, Piazolla, Cardoso, Ponce, Barrios en Mangré. Ook hier schittert hij in subliem gloedvol spel, die de temperamentvolle sfeer van dit continent brengt. In augustus zal Miloš KaradagliĐ diverse concerten in Amsterdam geven en is hij te zien bij de opening van de UIT-markt. Miloš zal de klassieke gitaar op verschillende podia voor een divers publiek promoten. Het volgende album? Wie weet een barokprogramma met Bach. (WZ)

DEBUSSY – PRÉLUDES

Alexei Lubimov (piano), Aleixei Zuev (piano)

ECM Records – 476 4735 (2cd) [2946942]

De veelgeprezen Russische pianist Alexei Lubimov levert een opmerkelijke bijdrage aan het Debussy-jaar. Lubimov ondernam een zoektocht met als doel een antwoord te kunnen geven op de vraag hoe deze befaamde werken klonken aan het begin van de vorige eeuw. Hij koos uiteindelijk voor de heldere en lichte klank van Bechstein uit 1925 en een Steinway uit 1913 die een opmerkelijk warm geluid heeft. Dankzij de uitmuntende techniek van ECM is het verschil in geluid goed hoorbaar, wat zeker meerwaarde geeft aan de bewerking voor twee piano's van Debussy's baanbrekende orkestwerk Prélude à l'après-midi d'un faune. Lubimov voegt met zijn interpretatie werkelijk wat toe. Fascinerend. (HDr)

DE MACHY – PIÈCES DE VIOLLE

Paolo Pandolfo (viola da gamba)

Glossa – GCD 920413 [2939882]

Paolo Pandolfo maakte veel indruk met zijn opname van de Bachs cellosuites in de bewerking voor viola da gamba. Op dit album de oudste muziek voor dit instrument die in Frankrijk gepubliceerd werd: de Pièces de Violle van De Machy in 1685. De Machy benadrukt de harmonische en melodische mogelijkheden van het zessnarige instrument in zwierige danssuites, waarvan een viertal door Pandolfo vol flair wordt gespeeld. Een aanrader voor de liefhebbers van Marais, Forqueray – beiden beïnvloed door De Machy – en het unieke geluid van de viola da gamba. (HDr)

DISCOVERIES

Simón Bolívar Youth Orchestra of Venezuela, Gustavo Dudamel

Deutsche Grammophon – 479 0350 (cd+dvd) [2919963]

De Venezolaanse dirigent Gustavo Dudamel (1981) is het boegbeeld van zijn generatie. Hij heeft een Grammy op zak en weet met zijn aanstekelijke enthousiasme orkesten zoals het Simón Bolivar Jeugdorkest uit Venezuela, Gothenburg Symphony Orchestra en de Berliner en Wiener Philharmoniker tot ongekende artistieke hoogte te brengen. Dit album bevat een compilatie van Beethoven tot Bernstein en de boeiende documentaire The Promise of Music. Hierin wordt een indrukwekkend beeld geschetst van het muziekonderwijs in Venezuela, dat door José Antonio Abreu is opgezet en leidde tot de ontdekking van Dadamels talent. (WZ)

DUBOIS – PIANOCONCERT

Vanessa Wagner (piano), Les Siècles, François-Xavier Roth

Actes Sud – ASM 09 [2930359]

De Franse componist Theodore Dubois (1837-1924) is meer bekend door zijn orgelwerken en door zijn muziektheorie dan door zijn opera's en concerten. Wellicht het meest bekend door zijn weigering de Prix de Rome toe te kennen aan Ravel. De ophef hierover kostte hem zijn baan als directeur van het conservatorium in Parijs. Dixtuor is door het lijnenspel en de goede vertolking het meest interessante werk. Roth geeft in de beide andere stukken strak leiding aan Les Siècles. Bij het pianoconcert toont Vanessa Wagner op aardige wijze haar kunnen. (PS)

ELEGY

Duo Landini

Rana – 1002 [2924104]

Organist en componist Jan van Landeghem vormt al tien jaar met (alt)violist Jenny Spanoghe (lid van het Landini strijkkwartet en Trio Landini) het unieke Duo Landini. Voor de combinatie orgel en (alt)viool is weinig geschreven. Dit album bevat muziek van Joseph Rheinberger en Paul Hindemith (Trauermusik), bewerkingen voor deze combinatie zoals de Romance van Svendsen en Poème van Chasson en eigen werk van Landehem zoals het indrukwekkende Tombeau for Utøya. Een prachtig album met goed gespeelde werken waarbij de liefhebbers mede kunnen genieten van het symfonische orgel in de Sint Petrus en Pauluskerk in Oostende in de orgelsolo van Franck. (WZ)

ALPHONS DIEPENBROCK ANNIVERSARY EDITION

Diverse uitvoerenden

Etcetera – KTC 1435 (8cd+dvd+boekje 172p) [2954205]

Een eeuw geleden stond Anton Diepenbrock nationaal en internationaal in groot aanzien. Diepenbrock heeft een vernieuwende visie en streefde naar een samenwerking tussen literatuur, muziek en beeldende kunst. Zijn oeuvre – voor uitvoerenden soms complex om uit te voeren – bestaat grotendeels uit vocale werken, waarbij de tekst net zo belangrijk is als de muziek. Behalve voor concertzaal en theater schreef Diepbrock ook muziek voor de kerk zoals de Missa in die festo. Een nieuwe opname van deze mis, een dvd met documentaire, is in deze uitgave opgenomen, alsmede een boekje met een boeiend essay van Leo Samama. Dit doosje biedt een uitstekende mogelijkheid om kennis te maken met Alphons Diepenbrock, die als een van de grote Nederlandse componisten 150 jaar geleden werd geboren. (WZ)

BACH – CONCERTEN

Avi Avital (mandoline), Kammerakademie Potsdam, Shalev Ad-El

Deutsche Grammophon – 479 0092 [2945119]

Vivaldi schreef eind zeventiende eeuw voor het eerst werken voor de mandoline (afgeleid van de luit). Hierna is de mandoline niet van het concertpodium weggeweest, omdat door de eeuwen heen nieuw werk werd geschreven. Toch komen we weinig opnamen van de mandoline tegen. Dit wilde Avi Avital (Israël 1974) veranderen. Hij geeft componisten opdracht om voor de mandoline te schrijven, wat resulteerde in een nominatie voor een Grammy (2010) voor het mandolineconcert van Dorman. Dit DG-debuut staat volledig in het teken van Bach, waarvoor Avital drie concerten en een fluitsonate voor mandoline heeft bewerkt, zonder dat de werken aan karakter inboeten. Een mooie kennismaking met de mandoline, die door het uitstekende spel van Avital als een volwaardig concertinstrument een aanstekelijke rol speelt. (WZ)

BRUCKNER – SYMPHONIE NO. 9 (FOUR MOVEMENTS)

Berliner Philharmoniker, Simon Rattle

EMI Classics – 952 9692 [2944774]

Hoewel Bruckner negen symfonieën componeerde, voltooide hij er maar acht. Daarvan bestaan dan weer meerdere edities met aanzienlijke verschillen. Op zijn sterfdag was Bruckner nog koortsachtig bezig met het vierde deel van de negende symfonie, maar het bleef onvoltooid. Verschillende musicologen hebben op basis van de schetsen dit slotdeel uitgewerkt, maar uiteindelijk sloten zij (Samale, Philips, Cohrs en Mazzuca) de handen ineen en werkten samen aan wat we de definitieve versie mogen noemen. Hier horen we de première, formidabel gespeeld door de Berliner onder leiding van Simon Rattle, die in het scherzo het orkest opvallend klein laat klinken om daarna majestueus uit te pakken in het befaamde adagio, gevolgd door een indrukwekkende fuga in het 'nieuwe' slotdeel. (HDr)

LIVE AT THE HOLLAND FESTIVAL 1973

Concentus Musicus in Concert, Nikolaus Harnoncourt

Teldec Classics – 2564 66211-9 [2896844]

Inmiddels zijn we er helemaal aan gewend: barokmuziek wordt uitgevoerd na nauwgezet bronnenonderzoek en op authentieke instrumenten. Sterker, we fronsen de wenkbrauwen als dit niet gebeurt. Toch is dit een relatief recente ontwikkeling, waarbij cellist en dirigent Nikolaus Harnoncourt een belangrijke rol speelt. Hij richtte eind jaren vijftig met gelijkgestemde zielen uit het Wiener Philharmoniker Concentus Musicus op met als doel (barok)muziek te laten klinken zoals de componist dat voor ogen stond. Het resulteerde in vele baanbrekende opnames, waaronder die van een concert in het Holland Festival uit 1973. Oorspronkelijk uitgebracht op twee lp's, maar nu voor het eerst opgepoetst op een enkele cd. We horen schitterende concerten van Vivaldi en Händel, fraaie suites van Marais en Rameau en helaas nog altijd te weinig uitgevoerd werk van Von Biber. Het betreft een van de zeldzame vroege concertregistraties van Concentus Musicus, prachtig vastgelegd en goed gedocumenteerd. Warm aanbevolen. (HDr)

NIELSEN/TCHAIKOVSKY – VIOLIN CONCERTOS

Vilde Frang (viool), Danish Radio Symphony Orchestra, Eivind Gullberg Jensen

EMI Classics – 602 5702 [2945318]

In 1999, op dertienjarige leeftijd, speelde de Noorse violiste al met het Oslo Philharmonic onder leiding van Mariss Jansons – en dat was niet eens haar professionele debuut. Inmiddels heeft ze twee zeer goed ontvangen cd's voor EMI opgenomen, een met het vioolconcert van Sibelius, een met sonates van Bartók, Grieg en Strauss (beide albums zijn met een Edison bekroond). Begeleid door het Deense radio-orkest trekt ze nu de aandacht met het befaamde vioolconcert van Tchaikovsky, al is haar interpretatie vooral veilig, en het onterecht minder bekende vioolconcert van Nielsen, dat ze net als eerder bij Sibelius precies de juiste combinatie van virtuositeit en beheersing meegeeft, waardoor vooral het tweede deel sprankelt. Meer prijzen kunnen niet uitblijven. (HDr)

JONES – CHAMBER AIRES

Kreeta-Maria Kentala (viool), Lauri Pulakka (cello), Mitzi Meyerson (klavecimbel)

Glossa – GCD 921806 [2944577]

Veel is niet bekend over het leven van Richard Jones, op zijn sterfjaar na: 1744. Als violist maakte hij furore in Londen, en hoewel hij overduidelijk beïnvloed is door Italiaanse meesters, hebben de kameraria's voor viool, cello en klavecimbel onmiskenbaar een eigen fris geluid. Ritmisch zeer gevarieerd en met hier en daar opmerkelijk grote sprongen, gecombineerd met onverwacht lange delen waarin nieuwe melodieuze elementen gepresenteerd worden. Op deze voortreffelijke uitgave van Glossa worden ze liefdevol en met flair gespeeld. Een aangename verrassing. (HDr)

NEAPOLITAN CELLO CONCERTOS

Giovanni Sollima (cello), I Turchini, Antonio Florio

Glossa – GCD 922604 [2939883]

Vier virtuoze celloconcerten uit de Napolitaanse barok omsluiten een eigen compositie van cellist/componist Giovanni Sollima. Samen met I Turchini onder leiding van Antonio Florio spelen ze met veel passie. Florio heeft drie concerten gereviseerd en Sollima speelt zijn eigen cadensen. De specifieke speelwijze van Sollima is duidelijk herkenbaar: grote expressie en krachtige halen, gericht op ultieme zeggingskracht. Als componist timmert hij al enige jaren aan de weg en wordt ook wel als postminimalist aangeduid. Hij toont zich hier echter van een andere kant. Een celloconcert met sterke verwijzingen naar de 18e eeuwse concerten waarbij hij zijn talent als cellist optimaal te laten horen. (PS)

LIVE AT THE LUGANO FESTIVAL 2011

Martha Argerich and Friends

EMI Classics – 644 7012 (3cd) [2935078]

In 2011 vond de tiende editie van het festival rond pianiste Martha Argerich in Lugano plaats. Twintig dagen lang repeteren en spelen bevriende muzikanten de meest uiteenlopende werken, waarbij de nadruk op kamermuziek ligt. Voor de tiende maal worden de hoogtepunten van het festival door EMI vastgelegd, ditmaal variërend van bekend materiaal (Beethoven, Mozart, Haydn en Schumann) tot relatief onbekend (Ravels La Valse in de versie voor twee piano's, een kwintet van de Poolse componist ZarÐbski). Hoogtepunten zijn daarnaast Ravels pianoconcert in G, een meeslepende uitvoering van Rachmaninovs Trio éléglaque en een inventief arrangement voor drie piano's van Shostakovich zelden uitgevoerde operette Cheryomushki. (HDr)

LUTOSŁAWSKI/BARTÓK – MUSIQUE FUNÈBRE

Hungarian Radio Children's Choir, Stuttgarter Kammerorchester, Dennis Russell Davies

ECM – 476 4672 [2945747]

In tegenstelling tot wat de titel doet vermoeden, zijn Bartoks Roemeense volksdansen niet bewerkingen van traditionele muziek, maar door Bartok gecomponeerd in die traditie. Ook de volksliederen, waarvan er hier zeven in later georkestreerde versie te horen zijn, zijn originele composities, in de eerste plaats bedoeld als lesmateriaal. Ze worden op dit aangrijpende album gekoppeld aan Witold Lutoslawski's Musique funèbre, geschreven ter nagedachtenis aan zijn beroemde landgenoot, voor het eerst uitgevoerd tien jaar naar Bartoks dood. Het Stuttgarter Kammerorchester en het radiokinderkoor uit Hongarije geven meer dan uitmuntende uitvoeringen van deze werken, strak geleid door Dennis Russell Davis en exemplarisch vastgelegd door ECM. (HDr)

GUSTAV LEONHARDT PLAYS BACH

Gustav Leanhoardt (klavecimbel en orgel), Sigiswald Kuijken (viool)

Deutsche Harmonia Mundi – 88691 953072 (10cd) [2935907]

Een mooie box met tien cd's van de in januari 2012 overleden Gustav Leonhardt. De opnamen uit de jaren zestig tot en met tachtig zijn van grootste kwaliteit. Leonhardt speelt Das Wohltempierte Klavier, Die Kunst der Fuge, de Partita's, sonates voor viool en klavecimbel en de Goldbergvariaties. Ook neemt hij ons mee naar het historische orgel van de Laurenskerk in Alkmaar. Een mooi eerbetoon aan Leonhardt en zijn meest geliefde componist. Voor de liefhebbers een doosje om te koesteren of voor de belangstellenden een mooie start om kennis te maken met Bach, door een van de pioniers van de authentieke uitvoeringspraktijk. (WZ)

HAMELN ANNO 1284 – MEDIEVAL FLUTE MUSIC

Norbert Rodenkirchen (fluit), Giuseppe Paulo Cecere (videl/luit), Wolfgang Reihofer (percussie)

Christophorus – CHR 77359 [2934180]

Hoe klonk de muziek van de Rattenvanger van Hamelen eigenlijk? Het sprookje van de gebroeders Grimm verhaalt over een rondreizende jongeling die door zijn fluitmuziek alle ratten en muizen en later kinderen met zich mee lokt. Norbert Rodenkirchen laat de liederen van de mysterieuze muzikant herleven. Hij bestudeerde middeleeuwse houten dwarsfluiten en historische teksten. De fluiten zijn cilindrisch en hebben maar zes gaten en daarom een andere stemming dan instrumenten uit de renaissance en barok. Rodenkirchen speelt oude Slavische en Europese melodieën, maar neemt ook de artistieke vrijheid om te improviseren. Sprookjesachtig mooi! (SMvE)

PEPUSCH – CONCERTOS AND OVERTURES FOR LONDON

The Harmonious Society or Tickle-Fiddle Gentlemen

Ramée – RAM 1109 [2938708]

Het ensemble The Harmonious Society of Tickle-Fiddle Gentlemen heet niet zo omdat ze het zijn. Er spelen ook dames mee. Dichter Ned Ward noemde zo de groep muzikanten die de muziek van Pepusch uitvoerde in het Britse concertleven van de 18e eeuw. Het ensemble is opgericht om vergeten muziek uit laat 17e en begin 18e eeuw, weer te laten klinken. Pepusch is bekend door zijn bijdrage aan The Beggar's Opera, waarvan op deze cd de door hem geschreven ouverture is te horen. Het ensemble laat de barokke sfeer (doet soms aan Vivaldi denken) goed horen. (PS)

ROTA – CELLO CONCERTEN

Silvia Chiesa (cello), Orchestra Sinfonica Nazionale della RAI, Corrado Rovaris

Sony Music – 88697 924102 [2937845]

Nino Rota (1911-1979) is door zijn samenwerking met Fellini, Visconti en Coppola vooral een bekend filmcomponist geworden met films als La dolce vita, The Leopard en The Godfather. Rota schreef ook werken voor het concertpodium. Pas op later leeftijd voegde hij twee celloconcerten (1972 en 1973) aan zijn oeuvre toe. Het duurde tot begin deze eeuw dat deze twee werken voor het eerst werden opgenomen. Het zijn boeiende lyrische werken met de bekende Italiaanse passie, waarin de celliste een expressieve rol vervult, als ware zij een hoofdrolspeelster in een beeldloos filmepos. (WZ)

SHOSTAKOVICH – PIANOCONCERT 1+2

Alexander Toradze (piano), Frankfurt Radio Symphony Orchestra, Paavo Järvi

Pan Classics – PC 102261 [2934813]

Shostakovich schreef slechts twee pianoconcerten. Het tweede pianoconcert klinkt ongebruikelijk vrolijk en optimistisch. Het langzame deel wordt algemeen beschouwd als het mooiste ooit geschreven voor piano, romantisch maar nooit sentimenteel, terwijl de overige twee delen bruisen van optimisme. In het eerste pianoconcert aandacht voor het laatste deel: een naar een climax toe werkend duel tussen piano en de trompet, met de luisteraar als glorieuze winnaar. Schitterend! Verantwoordelijk voor deze fraaie opname is Paavo Järvi met zijn Frankfurt Radio Symphony Orchestra en de Estse pianist Alexander Toradze. Een virtuoos in de romantische traditie, bekend om zijn diep poëtische lyriek en intense emotionele opwinding. (JJ)

THE RAVI SHANKAR COLLECTION

Ravi Shankar (sitar), diverse uitvoerenden

EMI Classics – 327 5932 (10cd) [2922608]

Door zijn filmmuziek voor Pather Panchali (1955) maakt het Westen met Ravi Shankar (1920) kennis. Hierop volgen contacten met de pop (George Harrison), jazz en vooral met de klassieke muziek. Shankar maakt opnamen met Yehudi Menuhin en Jean-Pierre Rampal, schrijft concerten voor sitar en heeft invloed op de composities van Philip Glass. In dit doosje met tien schijfjes zitten opname van 1962 tot 1986 waaronder een legendarisch popconcert dat Shankar in 1967 in Californië gaf. Voorts klassieke muziek die hij met westerse musici maakte en veel oriëntaalse tijdloze muziek waarmee de Indiase meester vele muziekliefhebbers wist te raken. (WZ)

RÖNTGEN – SYMFONIE 5,6 & 19

Consensus Vocalis, Nederlands Symfonie Orkest, David Porcelijn

cpo – 777 310-2 [2945061]

David Porcelijn is bezig met een registratie van alle werken van Julius Röntgen waarvoor het Duitse label cpo hem alle vrijheid geeft. Porcelijn maakt gebruik van Noord-Europese orkesten zoals het Nederlands Symfonie Orkest, die hij leidt in de twee koorsymfonieën (5 en 6) en de negentiende waarbij Röntgen (zelf een verwoed Bach-uitvoerder) zich door Bach laat inspireren. In het boekje wordt uitvoerig in het Nederlands vertelt over de achtergronden van de symfonieën waaronder de innige band die Röntgen met de in Doorn wonende Kaiser had. Een prachtig album, met aansprekende melodieën van Nederlandse bodem die veel te weinig worden uitgevoerd. (WZ)

THE SOUND OF JACQUELINE DU PRÉ

Jacqueline du Pré (cello), diverse uitvoerenden

EMI Classics – 091 9752 (4cd) [2944776]

Vlak voor haar vijfde verjaardag hoorde Jacqueline du Pré (1945-1987) het geluid van een cello op de radio en dat moment veranderde voorgoed haar leven. Kenmerkend is haar intensiteit en stralende speelvreugde. Hier de allerbeste opnamen in een 4cd-box. Zoals de legendarische opname uit 1965 van het celloconcert van Elgar (haar eerste publieke uitvoering op veertienjarige leeftijd!) en als volmaakte soloperformer in de beroemde eerste cellosuite van Bach. Met haar echtgenoot Barenboim ondermeer een uitvoering van een cellosonate van Brahms. Een absolute must voor de liefhebber van hemels mooie cellomuziek! (JJ)

VIVALDI – LA CETRA

Rachel Podger (viool), Holland Baroque Society

Channal Classics – CCS SA 33412 (2cd) [2948409]

Hoe zouden Telemann, Händel en Bach hebben geklonken als Vivaldi er niet was geweest? Zeker is dat zij onmiskenbaar door de composities van de roodharige priester-componist uit Italië zijn beïnvloed. Vivaldi – die in de jaren 1920 werd herontdekt – was een uitzonderlijk virtuoze violist. Zo werd hij met veel egards door keizer Karel VI van Habsburg ontvangen, aan wie hij zijn twaalf vioolconcerten La Cetra (de lier, symbool van de Habsburgse muziekminnaars) presenteerde. Rachel Podger nam in 2003 een bekroond album met de vioolconcerten La Stravanganza op. Na vele succesvolle albums met muziek van ondermeer Bach en Mozart brengt zij met het uitstekende spelende Holland Baroque Society deze twaalf vioolconcerten. Podger heeft veel plezier bij deze zeer wisselende werken met diverse karakters en sferen, die nog meer technische vaardigheden vergen dan La Stravanganza. (WZ)

BACH – GOLDBERG VARIATIONS

Calefax Reed Quintet

Rioja Records – RR 1201 (cd+dvd) [2944796]

De Goldbergvariaties had Bach ooit bedoeld als een klavieroefenboek. Toch werd dit werk door de eeuwen heen integraal op klavecimbel en andere instrumenten uitgevoerd, omdat het geweldige muziek van een geniale componist is. Raaf Hekkema van het Calefax Rietkwintet heeft bij het arrangeren van dit werk voor rietkwintet afwijkende keuzes gemaakt om de virtuositeit en het karakter van de muziek in de hedendaagse stijl te bewaren. Daarnaast gebruikt Calefax tien verschillende instrumenten, wat qua klank en sfeer steeds wisselende variaties met duo's en trio's oplevert. Dit sublieme album bevat tevens de volledige partituur en een filmpje met een boeiende uitleg over deze productie. (WZ)

VIVALDI/BACH/MOZART – SUBLIME MUTTER !

Anne-Sophie Mutter (viool), diverse orkesten

EMI Classics – 464 5852 (3cd) [2938386]

Anne-Sofie Mutter (1963) viel op vijfjarige leeftijd voor de piano, maar maakte niet veel later de definitieve keuze voor de viool. Ontdekt als een wonderkind door Herbert von Karajan. Deze box bevat opnames die tussen 1980 en 1991 zijn gemaakt. Meesterlijke interpretaties met diverse bekende dirigenten. Anne–Sofie toonde in die beginjaren al een opvallende muzikale volwassenheid. Wat te denken van misschien wel de beste opname ooit van Vivaldi's Vier Jaargetijden met de Wiener Philharmoniker onder Von Karajan! De eerste platina plaat in de klassieke muziek. Een sublieme box met louter hoogtepunten van een sublieme Mutter! (JJ)

Vocaal

BACH – MOTETS

Monteverdi Choir, John Elliot Gardiner

Soli Deo Gloria – SDG716 [2934816]

Muziek die je direct bij aanvang ('Lobet den Herrn, alle Heiden'!) bij de keel grijpt. Dat zijn de zes motetten (BMW 225-230) van Bach, oorspronkelijk geschreven voor uitvoering bij begrafenisdiensten. Zelden uitgevoerd vanwege de beruchte moeilijkheidsgraad, de buitengewone complexiteit en dichtheid, wat vraagt om een topkoor. Een kolfje naar de hand van het 29-koppige Monteverdi Choir onder de bezielende leiding van Gardiner. Elk motet met zijn eigen karakter en geluid en Bac's meesterlijke gebruik van canon, fuga en contrapunt komt hier volledig tot zijn recht. De virtuositeit van het Monteverdi Choir is van een onweerstaanbare schoonheid en energie. Aanrader! (JJ)

BRAHMS – DUSAPIN – FAURÉ – HAYDN – TRANSCRIPTIONS

Accentus, Laurence Equilbey

Naïve – V 5301(5cd) [2946030]

Op deze vijf cd's horen we niet alleen de enorme techniek, maar bovenal de veelzijdigheid en zoektocht naar minder begaande paden van het koor Accentus. De uitvoeringen van het Requiem van Fauré en Die

1612 ITALIAN VESPERS

I Fagiolini, Robert Hollingworth

Decca – 478 3506 [2952056]

Met de uitvoering van de veertigstemmige mis van Striggio kreeg Robert Hollingworth met zijn I Fagiolini veel aandacht, hoge noteringen en een Gramophone Award voor Early Music 2011. Met deze opname weet Holllingworth de harten van de liefhebbers van koormuziek uit renaissance en barok opnieuw te raken. Voor deze Vesperdienst koos Hollingworth voor veel niet eerder uitgevoerde werken van Ludovico Grossi de Viadana en het Magnificat van Giovanni Gabrieli, die dit werk bij zijn overlijden in 1612 onvoltooid achterliet. Ook komen werken van andere Venetiaanse meesters als Palestrina en Monteverdi aan bod. Wederom weet Hollingworth te imponeren met goed uitgevoerde gezangen waaronder het 28 stemmige Magnificat, die demonsteren hoe overweldigend de menselijke stem klinkt. (WZ)

BRITTEN – WAR REQUIEM

Evelina Dobracheva (sopraan), Anthony Dean Griffey (tenor), Mark Stone (bariton), Netherlands Children's Choir, Netherlands Radio Choir, Netherlands Radio Philharmonic Orchestra & Choir, Reinbert de Leeuw, Jaap van Zweden

Challenge Classics – CC72388 (2cd) [2925340]

Vijftig jaar geleden op 30 mei 1962 werd de herbouwde kathedraal van Coventry muzikaal ingewijd met het War Requiem van Benjamin Britten. Britten – toen de meest toonaangevende componist van het Verenigd Koninkrijk – verstopte in dit fascinerende werk diverse statements. Het werk bestaat uit een requiem voor sopraan, groot orkest, groot koor en kinderkoor. Begeleid door een kamerorkest zingen tenor en bariton gedichten van Wilfred Owen die aan het einde van WO I sneuvelde. Deze twee componenten weet Britten samen te smelten tot een boeiend en afwisselend werk waarbij de gedichten uitstekend passen bij het Requiem. Van Zweden weet vanaf het begin de dreigende sfeer moeiteloos op te bouwen en een sublieme live uitvoering neer te zetten. Deze opname kan zich absoluut meten met de opname die Britten in 1963 van het War Requiem maakte. (WZ)

RAVEL/DVOÐÁK/MAHLER – LOVE AND LONGING

Magdalena Kožená (mezzosopraan), Berliner Philharmoniker, Simon Rattle

Deutsche Grammophon – 479 0065 [2938529]

Samen met haar echtgenoot Simon Rattle maakte Magdalena Kožená al meerdere albums, waaronder één met Mozart-aria's. Rattle leidde daar het Orchestra of the age of enlightment, maar dirigeert nu zijn Berliner Philharmoniker in repertoire dat het orkest tot in de puntjes beheerst. Ravels Shéhérazade klinkt zeer verleidelijk, misschien zelfs wel iets te glad, maar Kožená schittert in Mahlers Rückert-Lieder, geholpen door het ingehouden spel van de Berliner. Het zijn echter de Bijbelse liederen van Dvorák, oorspronkelijk voor piano en solist, maar hier in orkestbewerking te horen, die dit album tot een echte aanrader maken. Ten onrechte zijn deze liederen minder bekend, en Kožená laat hier een perfecte combinatie van passie en beheersing horen. (HDr)

sieben letzte Worte unseres Erlösers am Kreuze (met de Akademie für alte Musik Berlin!) zijn adembenemend, de versie voor piano's in plaats van orkest van Brahms' Ein Deutsches Requiem verrassend. Ook met modern werk maakt het koor indruk, getuige Pascal Dusapins Requiem(s). En hoe mooi Mahlers vijfde in een transcriptie voor koor klinkt, is samen met veel meer moois te horen op het vijfde album met louter bewerkingen. (HDr)

BRITTEN/FINZI – SERENADE/DIES NATALIS

Mark Padmore (tenor) Britten Sinfonia, Jacquelline Shave

Harmonia Mundi – HMU 807552 [2918170]

Hoewel Benjamin Britten niet verwachtte dat zijn nocturne voor tenor even succesvol zou zijn als de vijftien jaar eerder gecomponeerde serenade voor tenor, hoorn en strijkers, veroverde ook deze liedcyclus al bij de première in 1958 veel bijval. Mark Padmore, een van de beste Britse tenoren van dit moment, is volkomen thuis in dit repertoire, en het was dan ook een kwestie van tijd voor hij beide werken zou opnemen. Hij wordt ondersteund door het uitstekende Britten Sinfonia, zijn stembeheersing is werkelijk fenomenaal en doet meer dan eens denken aan Peter Pears – voor Britten beide werken schreef. (HDr)

BUXTEHUDE – OPERA OMNIA XVI – VOCAL WORKS 6: MEMBRA JESU NOSTRI

Amsterdam Baroque Orchestra & Choir, Ton Koopman

Challenge Classics – CC72255 [2938092]

Het project van Koopman om alle werken van Deens-Duitse componist Dieterich Buxtehude (1637-1707) op cd vast te leggen is toe aan de cantate-cyclus Membra Jesu Nostri (1680). De teksten zijn gewijd aan zeven lichaamsdelen (voeten, knieën, handen, zij, borst, hart en gezicht) van de lijdende Christus aan het kruis. Buxtehude heeft op verfijnde wijze de diverse stemmingen en sferen in de teksten omgezet in muziek. De vijf zangsolisten mengen prachtig. Het koor zingt naar behoren en vooral het orkest weet de fijnzinnige muziek van Buxtehude delicaat en meeslepend tot klinken te brengen. (FBbm)

DUBOIS – LE PARADIS PERDU

Chantal Santon, Mathias Vidal, Jennifer Borghi, Alain Buet, Les Cris de Paris, Geoffroy Jourdain

Aparté – AP030 (2cd) [2936378]

Hoewel de Franse componist Théordore Dubois (1837-1924) aanzienlijke functies betrad en prestigieuze prijzen won, is hij tegenwoordig bijkans vergeten. Middels verschillende opnames komt daar verandering in, waarvan deze opname van zijn prijswinnend oratorium Le Paradis perdu misschien wel de belangwekkendste is. Geoffroy Jourdain en zijn Les solistes des Siècles laten het arrangement voor kamerorkest met piano horen, waardoor de vocale pracht en de dramatische opbouw nog beter naar voren komt. Een eeuw geleden waren de meningen verdeeld, maar opvallend is hoe Dubois geen moment de verhaallijn uit het oog verliest, wat tot een opname leidt die van begin tot einde boeit. (HDr)

LAS IDAS Y LAS VUELTAS

Arcángel (flamencozanger), Accademia del Peacere, Fahmi Alqhai

Alqhai&Alghai – 1004 (cd+dvd) [2924151]

In 2009 begonnen de gebroeders Alqhai een eigen label om hun originele visie op barok- en renaissancemuziek uit te dragen. Na drie succesvolle albums met Italiaanse, Franse en Spaanse muziek, is dit vierde album een boeiende dialoog tussen de flamenco en de Zuid-Amerikaanse barokmuziek. De eigenzinnige flamencozanger Arcángel en de ondernemende Fahmi Alghai vinden elkaar in traditionele liederen en dansen uit Zuid-Amerika en Andalusië, die op een aanstekelijke wijze worden vertolkt. De cd (45 minuten) is wat aan de korte kant, maar de bijgeleverde documentaire met gesprekken van de musici en concertoptredens maakt veel goed. Aanrader! (WZ)

SCHUBERT/GOUNOD – MIS 2/ CÄCILIENMESSE

Luba Orgonášová (sopraan), Christian Elsner (tenor), Gustáv BeláÐek (bas), Chor und Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks, Mariss Jansons

BR Klassik – 900114 [2856665]

Om te voorkomen dat een mis een operavoorstelling wordt, deed het Vaticaan behoorlijk wat instrumenten in de ban. Aanvankelijk houdt Franz Schubert zich aan deze instructies. Later voegt hij aan deze Missa brevis

VILVALDI – ORLANDO FURIOSO

Solisten, Choeur du Théâtre des Champs-Élysées, Ensemble Matheus, Jean Chrisophe Spinosi

Naïve – DR2148 (dvd) [2900072]

De laatste vijftien jaar is er meer aandacht voor de opera's van Vivaldi, niet in de laatste plaats door de complete Vivaldi-editie waar het Franse label Naïve aan werkt. Nu verschijnt ook een opera op dvd – meteen door het prestigieuze Grammophone Magazine uitgeroepen tot dvd van de maand juni. En terecht, want we horen niet alleen een geweldige cast met onwaarschijnlijke vocale prestaties van alt Marie-Nicole Lemieux in de titelrol, wereldster Jennifer Larmore en de schijnbaar onvermoeibare countertenor Philippe Jaroussky, maar ook een voortreffelijk spelend orkest onder Jean-Christophe Spinosi. En hoewel deze productie tot ons komt vanuit het Théâtre des Champs-Élysées, is er een duidelijke band met De Nederlandse Opera. Regisseur is namelijk Pierre Audi en dramaturg is Willem Bruls – het team dat in Amsterdam ook voor zovele fraaie voorstellingen tekende. Wij zijn vertrouwd met de abstraherende beeldtaal, de prachtige personenregie en het oog voor detail, maar ook het Franse publiek en pers kwamen superlatieven tekort. Inderdaad: dvd van de maand. (HDr)

trompetten en pauken toe. Charles Gounod gaat veertig jaar later volledig aan het gebod voorbij door een groots opgezette Sint Ceciliamis te componeren met onder andere acht harpen. In deze live-opname weet Mariss Jansons er een prachtig geheel van te maken. Bijzonder zijn de drie solisten in Gounods Et in incarnus est en de tenorsolo van Christian Elsner in het Sanctus. (WZ)

BACH – CANTATES 170+35

Damien Guillon (tenor, dirigent), Les Banquet Céleste

Zig-Zag Territoires – ZZT305 [2937040]

(Counter)tenor Damien Guillon viel al op jonge leeftijd op en kreeg vanaf 2004 lessen van niemand minder dan Andreas Scholl. Beroemde dirigenten als Herreweghe, Christie, Suzuki, Savall en Rousset werkten vervolgens met hem samen, maar ondertussen richtte hij ook zijn eigen barokorkest op: Les Banquet Céleste. Voor Zig-Zag nam Guillon al een prachtig album op met werken van Downland, dat hij nu een vervolg geeft met twee hemels gezongen cantates met orgel van Bach: Vergnügte Ruh, beliebte Seelenrust en Geist und Seele wird verwirret. Ze worden omgeven door twee orgelwerken, ietwat onderkoeld gespeeld door Maude Gratton. Zoals we inmiddels van Zig-Zag gewend zijn, is de opname voortreffelijk. (HDr)

BEETHOVEN – DER GLORREICHE AUGENBLICK

Solisten, City of London Choir, Royal Philharmonic Orchestra, Hilary Davan Wetton

Naxos – 8.572783 [2949605]

In tegenstelling tot de Fantasie voor piano, koor en orkest zijn er niet veel opnames van Beethovens cantate Der glorreiche Augenblick. Beethoven schreef de cantate die bol staat van patriottisme in 1814 om de overwinning op Napoleon te vieren. De juichstemming doet in de verte denken aan het einde van de negende symfonie, maar muzikaal heeft juist de koorfantasie daar meer mee gemeen. Een goed idee dus om deze twee werken samen op te nemen, zeker met zulke uitmuntende solisten als sopraan Claire Rutter, bariton Stephen Gadd en het Westminster Boys' Choir. (HDr)

Heeft u ook zo'n moeite met het vinden van de juiste klassieke cd? Soms staat de cd op componist, dan weer op uitvoerende of dirigent, het is vaak een zoekplaatje. Om het u gemakkelijk te maken, hebben we bij alle gerecenseerde cd's tussen [ ] het Item ID nummer gezet. Daarmee kunt u op onze site in een handomdraai de gezochte cd en extra informatie vinden. Typ het nummer in de zoekfunctie bij artiest en klik op 'zoeken' dan verschijnt meteen de cd. Probeer het maar eens!

Opera

VIVALDI – OPERA ARIAS

Roberta Invernizzi (sopraan), La Risonanza, Fabio Bonizzoni

Glossa – GCD 922901 [2924152]

Roberta Invernizzi veroverde het hart van menig muziekliefhebber in opnames van Händel-cantates en meerdere Vivaldi-opera's. Voor hen komt nu een droom uit: samen met het uitmuntend spelende La Risonanza onder leiding van Fabio Bonizzoni heeft de sopraan een prachtig recital samengesteld met een veertiental aria's van Vivaldi, die niet alleen alle facetten van de componist tonen, maar ook Invernizzi de kans bieden te laten horen hoe rijk haar stem is. Technisch perfect, maar opvallend is hoe gemakkelijk Invernizzi een breed scala aan emoties weet op te roepen. Zoals we van Glossa gewend zijn, is de vormgeving fraai, de toelichting zeer informatief en de geluidskwaliteit onovertroffen. (HDr)

Eigentijds

CAGE – SONATAS & INTERLUDES

Cédric Pescia (piano)

Aeon – AECD 1227 [2937034]

Honderd jaar na zijn geboorte roept John Cage nog altijd verbazing, onbegrip en bewondering op. In het komende Holland Festival wordt een heel weekend aan deze baanbrekende componist gewijd – door Schönberg omschreven als 'geen componist, maar een uitvinder, maar wel een geniale'. Cage werd vooral bekend door zijn stukken voor geprepareerde piano. Door metaal, hout en noem maar op tussen de snaren van het instrument te klemmen creëerde Cage ongehoorde klankeffecten, zo is ook hier te horen in een uitmuntende opname van zijn baanbrekende Sonatas & Interludes (1946-1948). (HDr)

KAGEL – CHORBUCH

Nederlands Kamerkoor, Mauricio Kagel

Winter & Winter – 910 191-2 [2936398]

In december 2007 nam het Nederlands Kamerkoor Mauricio Kagels Chorbuch en Les Inventions d'Adolphe Sax (speciaal gecomponeerd voor het koor) op, in aanwezigheid van de componist. Het bleken de laatste opnamen van Kagel te zijn, want enkele maanden later overleed hij. Onduidelijk is of dat de reden is waarom we nu, pas vijf jaar later, kennis mogen maken met deze intrigerende werken die meer dan een vluchtige beluistering vereisen, maar wie de rust neemt voor de werken, wordt ruimschoots beloond en kan een glimlach niet onderdrukken. (HDr)

REQUIEM FOR A PINK MOON

Joel Frederiksen (bas, luit), Ensemble Phoenix Munich

Harmonia Mundi – HMC 902111 [2906769]

Nick Drake overleed in 1974 of 26-jarige leeftijd, slechts een klein oeuvre achterlatend, dat echter tot op de dag van vandaag vele bewonderaars trekt. Onder hen ook Joel Frederiksen, die samen met het Ensemble Phoenix Munich de songs van Drake omgeven met muziek van Dowland, Campion en andere componisten uit de zestiende eeuw. Het resulteert in een hartverscheurend Requiem voor een veel te jong gestorven artiest, waarbij eeuwen samenvallen en eens te meer duidelijk wordt hoe tijdloos én gevoed door traditie de muziek van Nick Drake is. Door de sobere instrumentatie en de natuurlijke zangstijl een meer dan waardig eerbetoon. (HDr)